

Naturskyddsföreningen
Kalmar

Vi beklagar landskapsbilden, för vi hade gärna bjudit på...

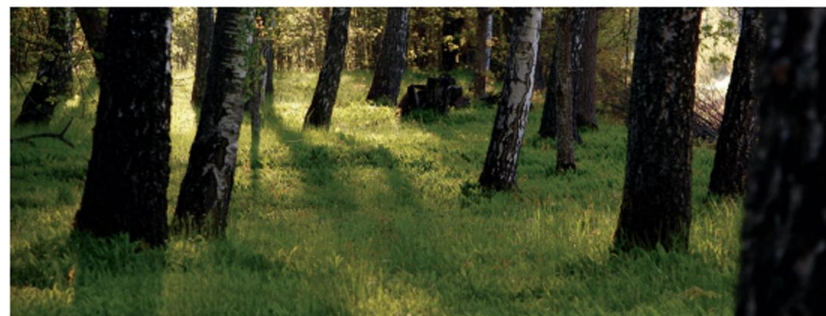
Riktiga småländska skogar

Ett allt enfaldigare landskap

På hundra år har det småländska landskapet förändrats. Ett öppet mosaiklandskap med hagar, ängar, åkrar och blandskogar har trängts undan av täta produktionsskogar. I dagens mörka skogar skvallrar rester av gårdsgårdar om ett ljusare landskap från förr. Miljöer som inspirerade Astrid Lindgren att berätta om Emil, och Wilhelm Moberg att skriva om utvandrarerna Karl-Oskar och Kristina.

Allt mer tas ut ur skogen. De senaste årtiondena har kalhyggerna ökat med nästan 50 procent och den avverkade volymen med bortåt 150 procent i södra Sverige. Idag avverkas hela tillväxten. Därför blir ungskogarna fler, medan äldre omtyckta svamp- och bärskogar blir allt sällsyntare.

Mångfalden hotas av avverkning och igenväxning

Likartade tall- och granplanteringar missgynnar den biologiska mångfalden. Många arter hinner aldrig tillbaka innan träden fälls igen. I Småland har skogen brukats i årtusenden, men aldrig tidigare har förändringen gått så fort och varit så omfattande som nu. Därför är listan över hotade arter lång. Götalands rödlista är dubbelt så lång som den norrländska och artdöden är ett faktum. Jämfört med i norr har sju gånger fler arter försvunnit från södra Sverige. Flest hotade arter är knutna till lövskog och trädbärande gräsmarker. En art- och naturkris som behöver uppmärksammas mer.

Östra Smålands skogar har sämst skydd

Trots det kärva läget är arealen skyddad natur i östra Småland minst i hela landet. Bara 1,7 procent av landarealen är skyddad i nationalparker, naturreservat och med biotopskydd. Mycket finns längs kusten, vilket innebär att i flera inlandskommuner är skyddet nästan obefintligt. Och det går trögt att skydda mer natur. De senaste tio åren har bara drygt 800 hektar skyddats, vilket motsvarar en promille av östra Smålands landareal.

Det finns vägar framåt

I östra Småland förvaltar statliga Sveaskog tio procent av skogen. Delar av den skogen borde genast skyddas. Andra marker kan användas för att återskapa tidigare löv- och blandskogar, och en del av den statliga skogen kan nyttjas som ersättningsmark till privata markägare. På några års sikt vore det möjligt att skyddad fem procent av östra Smålands natur. Om naturskyddet sedan kombineras med andra nyttor, som folkhälsa, friluftsliv, inlagring av kol och naturturism, är det även lönsamt för hela samhället. Och något som bidrar till en levande landsbygd. Till sist måste ett mer naturnära skogsbruk med hyggesfria metoder erbjudas tusentals små privata skogsägare, som inte vill kalhugga.

Tre skyddsvärda skogar

Längs Alsterån och runt sjön Allgunnen finns mer än 10 000 hektar statlig mark. Det är en av södra Sveriges mest värdefulla skogar. De senaste åren har Naturskyddsföreningen arbetat med att förverkliga **visionen om Hornsö**, som Sveriges största landbaserade nationalpark söder om Dalälven.

Här i Oskarshamn, väster om sjön Eckern, ligger **Döderhultarns skog**. Marken ägs av Sveaskog och vi föreslår ett 200 hektar stort reservat i ett kuperat landskap med löv- och blandskogar. Samtidigt skapas ett tätortsnära besöksmål med historiska och biologiska upplevelsevärden.

Gallsjön, sydost om Vimmerby, är en av Småland sista större naturskogar som idag riskerar att avverkas. Tillsammans med kommunen, länsstyrelsen och berörda markägare är det möjligt att skydda 300 hektar äldre blandskog i en kommun där bara två promille av naturen har ett skydd.

Bli medlem i Naturskyddsföreningen och engagera dig i vårt lokala arbete.

